

**SVENSKA RIDSPORT
FÖRBUNDET**

KOMPETENSBEKRIVNING FÖR

Diplomerad Hästkötare

2023.06

RIDSPORTENS YRKESPROV OCH DIPLOM

Yrkesdiplomet är ridsportens kompetensbeskrivning och bekräftelse på yrkesmässighet avseende personlig färdighet och tillämpad kunskap. Kompetenskrav, yrkesprovets omfattning samt bestämmelser fastställs och revideras av ridsportens yrkesorganisationer i samverkan med Svenska Ridsportförbundet.

Samtliga yrkesutövare förväntas bedriva en verksamhet som, i varje fall långsiktigt, sammanfaller med den nationella inriktning som Svenska Ridsportförbundet står för och leder utvecklingen av.

HÄSTSKÖTARE

Det övergripande målet är att hästskötaren, med iakttagande av ett gott horsemanship, ska ha kompetens att sköta hästar, anläggning och utrustning under arbetsledning, på ett självständigt och yrkesmässigt sätt.

I samtliga moment skall hästskötaren enligt direktiv från arbetsledare kunna lägga upp dags- och veckorutiner.

Horsemanship

Med ett gott horsemanship avses att hästskötaren

- Har en attityd som sätter hästens välbefinnande i centrum
- Löser sina arbetsuppgifter på ett sätt som är säkert för häst och människa
- Förstår och delvis kan förutse hästens beteende och reaktioner
- Använder ett korrekt fackspråk
- Arbetar effektivt, rationellt, ekonomiskt och ergonomiskt riktigt
- Har för arbetsuppgiften lämplig klädsel
- Är servicemedveten gentemot kund/hästägare/uppdragsgivare
- Delar med sig av sin erfarenhet

SÄKERHET OCH DJURSKYDD

Ledstjärna för Hästskötaren skall i all verksamhet vara god säkerhet och ett gott djurskydd

BEDÖMNINGSKRITERIER

Yrkesmässighet

- Säkerhet, effektivitet och noggrannhet
- Känsla, uppmärksamhet, handlag och förutseende vid hästhantering
- Ergonomisk och ekonomisk medvetenhet samt servicekänsla

DEFINITIONER

Fördjupad kunskap

Befäst och breddad kunskap, ansvara för, och praktiskt genomföra.....

God kunskap

Självständigt, praktiskt svara för...

Kunskap

Under arbetsledare kunna praktiskt svara för...

Kännedom

Veta var man söker vidare efter kunskap.

STALLTJÄNST OCH HÄSTSKÖTSEL

God kunskap

Rengöra och strö olika typer av uppställningsplatser med varierande strömedel och bäddar. Regelmässig översyn och kontroll av hästar, närmiljö och kringområden. Utfodra korrekt enligt anvisning med uppmärksamhet på fodrets kvalitet samt hästens individuella näringsbehov. Färdigställa hästar för träning och/eller tävling

Kunskap

Att korrekt utföra hästskötsel med uppmärksamhet på hästens välbefinnande och status. Tolka reaktion på hästens arbete. Hantera hästar med olika ålder, karaktär och temperament.

Kännedom

Hantering av hingstar samt sto med föl.

ANLÄGGNINGAR+ANLÄGGNINGSSKÖTSEL

Kännedom om

Olika typer av anläggningar för olika ändamål.

Ridbanors, samt träningsbanors skötsel och lämpligt underlag i förhållande till hästens arbete.

Hålla anläggningen i gott skick med uppmärksamhet på hästens miljö- och hygienkrav samt med iakttagande av djurskyddsregler. Säkerhetsrisker för hästar och människor samt brandrisker och brandskydd.

Kunna redogöra för vad som krävs i form av utrustning, utrymningsplan, hästars reaktion mm.

Färdighet i att hantera brandsläckare

HÄSTKUNSKAP

Kunskap

Hästens exteriör, såsom kroppsdelar, skelett,

Hästens vanligaste sjukdomar och sjukdomssymptom.

Hästens gångarter

Hästens beteende och reaktioner.

Hästens fodersmältningsanatomi

Enklare exteriörbedömning, signalementsbeskrivning, samt åldersbedömning med användande av korrekta benämningar

Kännedom

Hästens fodersmältningsfysiologi

Hästens viktigaste muskler och inre organ.

Förutsättningar för avel och uppfödning, betäckning, dräktighet, fölningar samt hästens utvecklingstakt.

Hästens historia, vanligaste raser och utmärkande drag.

FODERLÄRA

Kunskap

Identifiera olika fodermedel samt dess egenskaper och användbarhet.

Olika hästars näringsbehov.

Hantering av foder samt faktorer som påverkar näringsinnehåll och hygienisk kvalitet.

Läsa och förstå en foderanalys

Kännedom

Grovfodrets botaniska sammansättning

Principerna för upprättande av en balanserad foderstat.

Hästens betesgång och betets näringsvärde

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Kunskap

Kunna bedöma hästens hälsotillstånd samt svara för rutinmässig hälso- och hovvård.

Hästens vanligaste sjukdomar och sjukdomssymtom

Puls, andning, temp - normal och i samband med sjukdom

Förmåga att beskriva sjukdomsbild och assistera veterinär samt utföra enklare sjukvård enligt anvisning.

Uppmärksamhet på medikamenter och dopingbestämmelser.

Hästens beteende vid sjukdom och behandling.

HOVVÅRD

Kunskap

Daglig hovvård. Förmåga att rätta skon, raspa vid behov samt slå på skon i gamla sömhål, d v s "Tappskokompetens".

Förmåga att utrusta hästen med rätt skärpningsmedel med hänsyn till underlag, medvetenhet om skaderisker.

MUNDERING / UTRUSTNING

Kunskap

Att, efter anvisning, utrusta och tillpassa utrustningen rätt för den enskilda hästens behov vid olika typer av arbete.

Sköta och underhålla munderingar och därmed tillhörande utrymmen samt att medverka vid uppläggning av skötselrutiner.

RIDNING / KÖRNING

Kunskap

Ridning: Att med en ändamålsenlig sits samt god egen balans och följsamhet, motionsrida en skolad häst på ett kontrollerat och balanserat sätt i lämpligt tempo.

Medvetenhet om betydelsen av uppvärmning och nedvarvning.

All motionering av hästen skall ske med beaktande av säker hantering.

Vid yrkesprov kan ridning ersättas med körning.

Körning: Förmåga att visitera och tillpassa utrustning för körning samt utföra korrekt selning med såväl lok- som bröstsele.

Förmåga att med korrekt sits och hållning, köra skolad häst på ett kontrollerat sätt, i balans och i ett lämpligt tempo. Medvetenhet om betydelsen av uppvärmning och nedvarvning.

All motionering av hästen skall ske med beaktande av säker hantering.

RID- OCH KÖRLÄRA

Kunskap

Grundläggande rid- respektive körlära.

VISNING AV HÄST VID HAND

Kunskap

Förmåga att korrekt presentera och visa häst vid hand i olika besiktningssituationer.

Vid visning av häst vid hand skall delad tygelfattning – två händer användas i skritt, och enhandsfattning – en hand - i trav.

LONGERING

Kunskap

Förmåga att motionslongera skolad häst säkerhetsmässigt korrekt i lämplig form, tempo och balans.

Tillpassa och använda såväl tränns med longerlina som kapson med longerlina.

Tillpassa och använda inspänningstyglar.

Medvetenhet om betydelsen av lämplig plats samt underlag.

LÖSHOPPNING

Förmåga att säkerhetsmässigt korrekt assistera vid löshoppning av hästar i varierande ålder

TRANSPORT

Kunskap

Förmåga att säkerhetsmässigt korrekt utrusta och lasta/lossa häst vid transport, samt att transportera med iakttagande av hästens hälso- och miljökrav.

HÄSTNÄRINGENS ORGANISATIONER

Kännedom

Hästnäringens organisationer och verksamhetsområden.

LAGSTIFTNING

Kännedom

Arbetsmiljöbestämmelser,

Regler för häst i trafiken
Djurskyddsbestämmelser
Allemansrätt.

REKOMMENDERAD LITTERATUR
Hästhållning i praktiken (M Mellberg)